བོད་རྒྱལ་ལོ། ༢༡༤༡ སྤྱི་ལོ། ༢༠༡༤ སྤྱིའི་འདོན་ཐེངས། ༡༨༣ ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་རྩོམ་སྒྲིག་ཚན་པ་ནས་རྩོམ་སྒྲིག་དང་པར་སྐྲུན་ཞུས། ཉིན་གྲངས། ༥

གསར་བཀོད་དང་དེའི་གྲུབ་འབྲས།

ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱིས་བསྒྱུར།

བཟོ་སྐྲུན་ཆེ་བའི་དངོས་ཆས།

སྐབས་ཤིག་ལ་མི་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་ཆས་བཟོ་བར་རང་བྱུང་ཁམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཤིང་དང་སྤྲིན་བལ་སོགས་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རིམ་པས་མི་ཚོས་ས་འོག་གི་གཏེར་རྫ་ལས་ལྕགས་རིགས་ཇི་ལྟར་འདོན་སྟངས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་ཡོད། དེང་སྐབས་ནི་ཡོན་དང་། འཁྱིག་ཆི་(plastic)། ཕྱིང་ཤེལ་(fibreglass)སོགས་རྫས་སྦྱོར་གྱི་དངོས་ཆས་རྣམས་མོ་ཊ་ནས་གྱོན་ཆས་བར་གྱི་དངོས་པོ་དུ་མ་བཟོ་བར་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

རྫས་སྦྱོར་མཁས་པ་ཞིག་གིས་ལས་ཀ་བྱེད་པའི་སྐབས་སྙེས་དབང་གིས་གསར་རྟོགས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། དེ་ནས་ལོ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཨ་རི་ནས་ཡིན་པའི་ཝ་ལེས་ ཀ་རོ་ཐར་སི་(Wallace Carothers)ཡིས་ནི་ཡོན་བཟོས་པ་རེད།

ཤེལ།

ཤེལ་ནི་ཤེལ་རྫོའི་བྱེ་མ་དང་། རྡོ་ཞོ། བུལ་ཏོག་རྣམས་ཚ་ཚད་མཐོན་པོས་བཟོ་ཡི་ཡོད། དེའི་རྗེས་སུ་དེ་ཉིད་ཚོས་གཞི་སྒྱུར་རྒྱུ་དང་བཟོ་ལྟ་བཟོ་ཚོག་གི་ཡོད། དུས་རབས་བར་མའི་ཡི་ཤུའི་མཆོད་ཁང་མང་ཆེ་བའི་སྒེའུ་ཁུང་རྣམས་ཚོས་རིས་ཅན་གྱི་ཤེལ་གྱིས་བཟོས་ཡོད། དེའི་རིགས་ཀྱི་སྒེའུ་ཁུང་ད་ལྟའི་བར་དུ་གནས་ཐུབ་པ་ནི། ཇར་མ་ནིའི་ཨོག་སི་ ཟླན་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོ་(Augsberg Cathedral)ཡི་སྒེའུ་ཁུང་གི་ཤེལ་ཁྲ་དེ་ལོ་ ༩༤༩ སོང་ཟིན་པ་ཞིག་ཡིན།

ལྕགས་ལ་བཙའ་རྒྱག་དགོས་དོན།

ལྕགས་རིགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་བཞའ་ཚན་ཅན་གྱི་མཐའ་རླུང་ནང་བཙའ་རྒྱག་གི་ཡོད། གང་ལགས་ཞེ་ན། ལྕགས་དེ་ཉིད་ལྕགས་དང་སྲོག་འཛིན་རླུང་འཕྲད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ལྕགས་བཙའ་དམར་པོ་ཞིག་ལ་འགྱུར་འགྲོ་ཡི་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༣ ལོར་བྲི་རི་ཏོན་ ཧེ་རི་ བི་རིར་ལེ་(Briton Harry Brearley) ཡིས་ལྕགས་ལ་ཀྲོ་ལྕགས་(Chromium) བསྲེ་སྦྱོར་བྱས་ཏེ་བཙའ་འགོག་ཐུབ་པའི་བཙའ་ཐུབ་དྭངས་ལྕགས་ཐོག་མར་བཟོས་པ་རེད།

དྭངས་ལྕགས།

ལོ་ངོ་ ༣༠༠༠ སྔོན་ལ་ལྕགས་ལས་གྲུབ་པའི་ལྕགས་རིགས་མཁྲེགས་པོ་སྟེ་དྭངས་ལྕགས་ཐོག་མར་མངོན་གྱུར་བྱུང་བ་རེད། དེ་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༨༥༦ ལོར་ཨིན་ཇིའི་གསར་གཏོད་པ་ཧེན་རི་ བེ་སི་མར་(Henry Bessemer)གྱིས་དྭངས་ལྕགས་བཟོ་བའི་ཐབས་ལམ་སྟབས་བདེ་ཞིག་གསར་འདོན་བྱས་པ་རེད། དེ་ནི་ལྕགས་བཞུས་པ་རྣམས་ཁྲོ་ཐབ་ཡོ་ཆས་(Converter)ནང་བླུགས་ཏེ། དེའི་ཐོག་རླུང་ཚ་པོའམ་སྲོག་འཛིན་རླུང་འབུད་གཏོང་བྱས་ནས་ལྕགས་ཀྱི་ནང་གི་ཀར་བོན་མང་ཆེ་བ་བསྲེགས་ཏེ་དྭངས་ལྕགས་སུ་འགྱུར་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཁྲོ་ཐབ་དེ་ལ་ཕྱིས་སུ་བེ་སི་མར་བཟོ་སྐྲུན་ཁྲོ་ཐབ་(Bessemer converter)ཟེར་རོ། །

འཁྱིག་ཆི།

སྣུམ་དང་། རང་བྱུང་བུད་རྫས། རྡོ་སོལ་ནང་གི་རྫས་སྦྱོར་གྱི་དངོས་རིགས་ལས་འཁྱིག་ཆི་ཡོངས་རྫོགས་སམ། འཁྱིག་ཤོག་དང་། ནེ་ལོན། ཆོན་རྩི་འགའ་ཤས་ཤིག་བཟོས་ཡོད། འཁྱིག་ཤོག་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༣ ལོར་ཨིན་ཡུལ་གྱི་ནང་གི་

དཀར་ཡོལ།

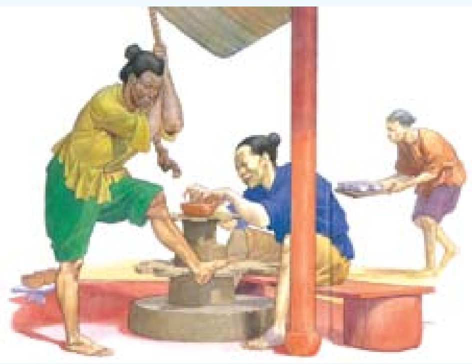

རྫ་མའི་དངོས་ཆས་རྣམས་མི་ལོ་ ༩༠༠༠ སྔོན་ནས་བཟོ་ཡི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དཀར་ཡོལ་བཟོ་བའི་ལག་རྩལ་རྒྱ་ནག་ནང་དུ་ལོ་ངོ་ ༡༢༠༠ སྔོན་དུ་མ་གཏོགས་གསར་གཏོད་ཐུབ་མེད། ལོ་ངོ་ ༣༠༠ ཙམ་གྱི་སྔ་རོལ་དུ་དྭངས་གཙང་དཀར་ཡོལ་གྱི་དངོས་ཆས་རྣམས་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་འོར་འདྲེན་མ་བྱས་བར་དུ་ལག་རྩལ་དེ་གསང་བ་ཞིག་ཏུ་གནས་ཡོད།

རྩི་ཤིང་བེད་སྤྱོད་བྱས་ཏེ་དངོས་ཆས་བཟོ་བ།

མིའི་རིགས་ཀྱིས་ལོ་ངོ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོའི་རིང་རྩི་ཤིང་གི་ཐག་རན་ལས་བེད་སྤྱོད་ཡོད་པའི་དངོས་ཆས་དུ་མ་ཞིག་བཟོས་ཡོད་ཅིང་། འགའ་ཤས་ཤིག་དུས་ད་ལྟའང་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། མི་ལོ་ ༥༠༠༠ ཙམ་གྱི་སྔོན་ལ་རྒྱ་གར་དུ་ཤིང་བལ་ཐོག་མར་འདེབས་ལས་བྱས་པ་དང་། རྒྱ་མི་རིགས་ཚོས་ཐག་པ་བཟོ་བར་ཐག་རན་ཅན་གྱི་སོ་མ་ར་ཛའི་སྡོང་པོ་བེད་སྤྱོད་བྱས་ཡོད། དེ་བཞིན་གཞན་རབས་ཀྱི་ཨི་ཇིཔྟ་མི་རིགས་ཚོས་སོ་མ་ར་ཛའི་སྡོང་པོ་ལས་རས་ཆ་འཇམ་པོ་དག་བཟོས་ཡོད།

ཕྱིང་ཤེལ།

ཕྱིང་ཤེལ་གྱི་དངོས་ཆས་རྣམས་ཤེལ་གྱི་ཐག་རན་དང་འཁྱིག་ཆི་བསྲེས་ཏེ་བཟོ་ཡི་ཡོད། དེ་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༠ ལས་མས་ཙམ་ལ་ཨ་རིའི་ནང་དུ་བཟོ་འགོ་བཙུགས་པ་ཞིག་རེད། ཕྱིང་ཤེལ་ནི་མེ་སྐྱོན་འགོག་ཐུབ་པ་དང་། བཙའ་མི་རྒྱག་པ་མ་ཟད། མོ་ཊའི་ཕྱི་སྒྲོམ་དང་གྲུ་སོགས་བཟོ་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཉིད་ཁང་པ་ཉེན་སྐྱོབ་བྱེད་པ་ལའང་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

འཁྱིག་གྱི་རང་བཞིན།

རང་བྱུང་གི་འཁྱིག་ནི་འཁྱིག་ཤིང་ནས་འཛག་པའི་ཤིང་ཚིལ་ཤིང་ཞོ་ལས་བཟོ་ཡི་ཡོད། ཤིང་ཞོ་དེ་གསོག་སྒྲུབ་བྱས་ཏེ་ཚགས་བརྒྱབ་ཅིང་། མཁྲེགས་གཟུགས་བཟོ་བར་སྒྱུར་རྫས་དང་བསྲེས་ཏེ་ལེབ་མོར་སྒྲིལ་གྱི་ཡོད། རང་བྱུང་གི་འཁྱིག་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༦༠༠ ཡི་འགོ་སྟོད་ཙམ་དུ་བྲ་ཛིལ་(Brazil)ནང་གསར་རྙེད་བྱུང་བ་དང་། དེ་ཉིད་ཐོག་མར་ཆུ་འགོག་བྱེད་དུ་བེད་སྤྱད་པ་རེད། དེང་སྐབས་ང་ཚོས་ལོ་ངོ་ ༦༠ ཙམ་གྱི་སྔོན་ལ་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་པའི་བཅོས་མའི་བསྲེ་སྦྱོར་ལས་བསྒྲུབས་པའི་འཁྱིག་རིགས་གཙོ་ཆེར་བེད་སྤྱོད་གཏོང་གི་ཡོད།

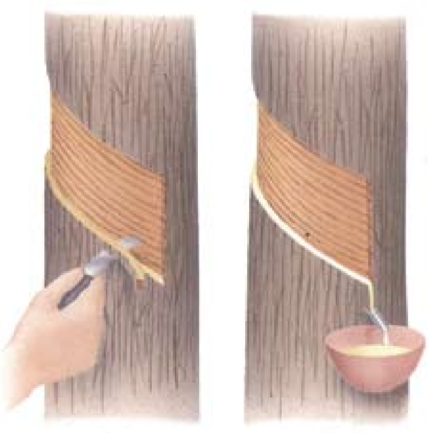

མི་ལྟུགས་སྣམ་ཆུང་།།

དགེ་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱིས་བསྒྱུར།

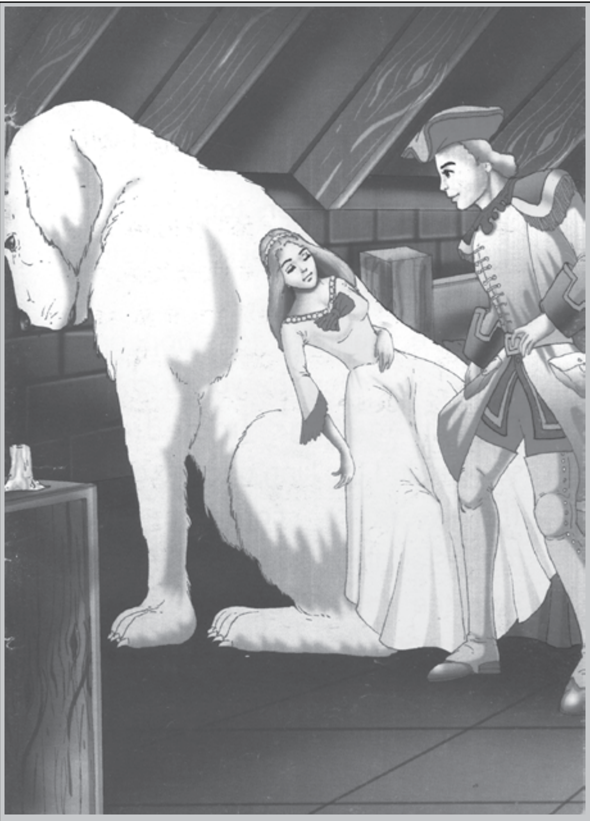

"ཁོས་ཕྱི་གཉིས་པ་དེ་ཡི་རོགས་ལ་བརྟེན་དགོས་བསམས་ཏེ་མེ་ལྟུགས་སྣམ་ཆུང་དེའི་མེ་རྡོ་ཚར་གཉིས་བརྡར་བ་ན། ཕྱི་གཉིས་པ་དེ་ཐོན་ཡོང་སྟེ། "སྐྱིན་བདག་ལགས། བཀའ་ག་རེ་གནང་རྒྱུ་ཡོད།" ཅེས་དྲིས་པར། དམག་མི་དེས། "ཁྱེད་ཀྱིས་མཛེས་ལྡན་སྲས་མོ་འཁྱེར་ཡོང་ནུས་སམ།" ཞེས་དྲིས་པར། ཕྱི་དེས། "ལགས་འོང་། ཡིན་དང་ཡིན།" ཟེར་ནས་ཡལ་ཕྱིན། དེ་ནས་ཡུད་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་ཕྱི་དེས་སྲས་མོ་དངོས་སུ་འཁྱིད་ནས་ལོག་སླེབས།

དམག་མི་ཁོས་སྲས་མོ་མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་རང་སེམས་ཤོར་བ་རེད། དགོང་མོ་དེར་ཕྱི་དེས་སྲས་མོ་ཕོ་བྲང་དུ་བསྐྱལ། དུས་དེ་ནས་བཟུང་ཕྱི་དེའི་ལས་འགན་དུ་སྲས་མོ་ཕོ་བྲང་ནས་ཕར་ཚུར་བསྐྱལ་རྒྱུ་ཆགས་པ་རེད།

རིང་མིན་རྒྱལ་པོས་གནས་ཚུལ་དེའི་སྐོར་ཤེས་ཏེ། དམག་མི་ཁོ་འཛིན་བཟུང་བྱས་ནས་མི་ཚོགས་དཀྱིལ་ལ་དབྱུང་ཐག་བརྒྱབས་ཏེ་དགྲོང་རྒྱུའི་བཀའ་བཏང་།

དེ་ནས་དབྱུང་ཐག་རྒྱག་པའི་ཉིན་དེར་མི་ཚོགས་མང་པོ་ལྟད་མོ་བལྟ་བར་འཛོམས། དེར་རྒྱལ་པོ་དང་ཁོང་གི་བཙུན་མོ་འང་ཕེབས་ཡོད་པ་རེད། དམག་མི་ཁོའི་སྐེ་ལ་ཐག་པ་གྱོན་ཏེ་སྡིངས་ཆའི་སྟེང་ལངས་བསྡད་ཡོད། དེའི་སྐབས་ཁོས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཐ་མག་ཅིག་འཐེན་ཆོག་པའི་གནང་བ་ཞུས།

"སུ་མཐུད་རྒྱུ།

ལྷུག་རྩོམ།

ཞིང་གི་ཕོར་པ།

དགེ་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱིས་བསྒྱུར་བཟོ་བྱས།

ཉིན་གཅིག་སྒོ་ལགས་བགྲེས་སོང་ཞིག་རང་གི་བུ་དང་མནའ་མ། ཚ་བོ་ཚོ་སྡོད་སའི་ནང་དུ་གནས་ཚང་སྤོས་པ་རེད། རྒས་པོ་དེའི་ལག་པ་འདར་སིག་རྒྱག་པ་དང་། མིག་གཉིས་ཀྱིས་གསལ་པོ་མི་མཐོང་ཞིང་། གོམ་པ་སྤོ་སྐབས་རྐང་པ་འཁྱོར་མཁན་ཞིག་ཡོད། ཁྱིམ་དེའི་ནང་མི་རྣམས་ཅིག་ཅེ་གཅིག་གི་ཐོག་ཚང་མ་འཛོམས་ནས་ཁ་ལག་ཟ་སྲོལ་ཡོད། འོན་ཀྱང་སྒོ་ལགས་ཀྱི་ལག་པ་བརྡར་བ་དང་། མིག་མི་གསལ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ཁ་ལག་ཟ་བར་དཀར་དལ་ཆེན་པོ་འཕྲད་ཀྱི་ཡོད། སྐབས་རེ་ཐུར་མ་ནས་སྲན་མ་འཛག་པ་དང་། སྐབས་རེ་ཤེལ་ཕོར་འཇུ་སྐབས་འོ་མ་ཅོག་ཙེའི་སྟེང་དུ་བོ་ཡི་ཡོད།

སྒོ་ལགས་ཀྱི་བྱེད་སྟངས་དེར་ཁོའི་བུ་དང་མནའ་མ་གཉིས་པོ་སུན་སྣང་ཞེ་དྲག་སྐྱེས། བུ་དེས། "ང་ཚོས་པ་ལགས་ཆེད་དུ་གཅིག་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག ཏག་པ་རེ་བཞིན་སྐད་ཅོར་བརྒྱབས་ནས་ཁ་ལག་ཟ་བ་དང་། འོ་མ་དང་ཁ་ལག་དེ་ཚོ་ས་ལ་བོས་པ་མཐོང་ནས་ཐང་ཆད་སོང་།" ཞེས་རང་གི་བཟའ་ཟླ་ལ་ལབ་པ་རེད། དེར་བརྟེན་ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་སྒོ་ལགས་ཆེད་དུ་ཁང་པའི་ཟུར་ཞིག་ལ་ཅོག་ཅེ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་བསྒྲིགས་པ་རེད། དེར་སྒོ་ལགས་གཅིག་པུ་ཁེར་རྐྱང་དུ་བསྡད་ནས་ཁ་ལག་ཟ་ཡི་ཡོད། དེ་ཙམ་མ་ཟད་དེ་སྔོན་སྒོ་ལགས་ཀྱིས་ཐེངས་མང་པོར་ཕོར་པ་བཅག་པར་བརྟེན། ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་སྒོ་ལགས་ཀྱི་ཁ་ལག་རྣམས་ཤིང་གི་ཕོར་པ་ཞིག་གི་ནང་སྤྲོད་འགོ་བཙུགས། སྐབས་རེ་ཁོ་ཚོས་སྒོ་ལགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་ལྟ་སྐབས། ཁོའི་མིག་གཉིས་མིག་ཆུས་ཁེངས་ཡོད་པ་མཐོང་ནའང་། ད་དུང་ཁོ་ཚོས་སྒོ་ལགས་ཀྱི་ལག་ནས་ཁ་ལག་དང་ཐུར་མ་ཟགས་པ་མཐོང་སྐབས་གཤེ་གཤེ་དང་བཀའ་བསྐྱོན་གྱི་ཚིག་མ་གཏོགས་བཤད་རྒྱུ་མེད་པ་རེད།

ཕ་མ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་སྟངས་དང་རྣམ་འགྱུར་ལ་ལོ་བཞི་སོན་པའི་བུ་གུ་དེས་ཁུ་སིམ་མེར་བལྟས་བསྡད། དགོང་མོ་ཞིག་པ་ལགས་ཀྱིས་རང་གི་བུ་དེ་ཤིང་ཆག་རྡུག་མང་པོ་ཞིག་ལ་རྩེད་མོ་རྩེ་བཞིན་པ་མཐོང་བ་ན། ཁོས་འཇམ་པོའི་ངང་བུ་ལ་ལབ་པར། "ཁྱེད་རང་ག་རེ་བཟོ་ཡི་ཡོད།" ཅེས་དྲིས་པར། བུ་དེས་ཀྱང་ཡ་རབས་པོའི་ངང་། "པ་ལགས། ང་རང་ཆེན་པོ་ཆགས་སྐབས་ངས་པ་ལགས་དང་ཨ་མ་ལགས་ཁྱེད་གཉིས་ཀྱི་ཁ་ལག་ཟ་སའི་ཕོར་པ་བཟོ་བཞིན་ཡོད།" ཅེས་འཛུམ་མདངས་ཤིག་བསྟན་ནས་ལས་ཀ་ལྷག་འཕྲོད་བྱེད་པར་ཕྱིན།

བུའི་ཚིག་དེ་ཕ་མ་གཉིས་ཀྱི་སེམས་ལ་ཐུག་པོ་བྱུང་བས་གང་ཡང་ལབ་རྒྱུ་མ་རག འཕྲུག་ཙམ་ནས་ཁོང་གཉིས་ཀྱི་འགྲམ་པའི་ངོས་ནས་མིག་ཆུ་ག་ལེར་བཞུར། བུས་ཚིག་གང་ཡང་བཤད་མེད་ནའང་ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་གང་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ཤེས་པ་རེད།

དེའི་དགོང་མོ་དེར་ཁྱོ་ག་དེས་སྒོ་ལགས་ཀྱི་ལག་ནས་འཇུས་ཏེ་ག་ལེར་ནང་མི་ཚང་མ་སྡོད་སའི་ཅོག་ཙེ་ཡོད་སར་འཁྲིད་ཡོང་བ་རེད། དེ་ནས་བཟུང་སྒོ་ལགས་ཀྱིས་ནང་མི་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་ཁ་ལག་བཟས་པ་དང་། བཟའ་ཟླ་གཉིས་པོས་ཀྱང་སྒོ་ལགས་ཀྱི་ལག་པ་ནས་ཐུར་མ་ཟག་པ་དང་། འོ་མ་བཤོས་ཏེ་ཅོག་ཙེའི་གཡོག་རས་རྫོར་པོ་བཟོས་ནའང་གང་ཡང་ལབ་ཀྱི་མེད་པ་རེད།། །།

སེམས་པ་བཟང་པོ།

བསྟན་འཛིན་ཟླ་གསལ། དགེ་སྟོན་སློབ་གྲྭའི་འཛིན་གྲྭ་དགུ་པ།

སེམས་པ་བཟང་པོ་དགོས་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཡ་རབས་ནས་འགོ་བཙམ་དགོས་པ་མ་ཟད། སེམས་པ་ག་ཚོད་བཟང་པོ་བྱས་པ་ཡིན་ནའང་དེ་ཚོད་ཀྱིས་སོ་སོར་བདེ་སྐྱིད་མང་པོ་རག་གི་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་སེམས་པ་བཟང་པོ་བྱས་ན། སོ་སོར་ག་དུས་དཀའ་ངལ་དང་སྡུག་པོ་འཕྲད་ཀྱང་རང་ཉིད་སེམས་པ་བཟང་པོ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སློབ་གྲོགས་ཚང་མས་དུས་རྟག་ཏུ་རོགས་རམ་བྱེད་རྒྱུར་ཐ་སྒྲིག་ཡོད།

ད་དུང་སེམས་པ་བཟང་ན་ལུས་ལ་ན་ཚ་ཞུགས་བ་དང་། སེམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་མེད་པ། རང་དང་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་སེམས་ཅན་ཆེ་ཆུང་ཚང་མ་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་འཚོ་བར་གནས་ཐུབ་ཀྱི་རེད། དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་དང་། འདས་ཟིན་པའི་རྗེ་མི་ལ་རས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་སེམས་པ་བཟང་པོ་དང་། བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ། རང་ལས་གཞན་གཅེས་པར་བཟུང་བས། མཐར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་རེད། སེམས་པ་བཟང་པོ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་བོད་མི་ཚང་མའི་ཐུན་མོང་གི་ཁྱད་ཆོས་སམ་ཡོན་ཏན་ཡག་ཤོས་ཤིག་ཡིན་པས། ང་ཚོ་བོད་མི་ཚོས་དུས་རྟག་ཏུ་སེམས་པ་བཟང་པོ་བྱེད་རྒྱུ་དང་དེ་ཉིད་གོང་འཕེལ་གཏོང་རྒྱུ་ནི་གལ་ཆེན་ནང་གི་དོན་ཆེན་ཞིག་ཆགས་ཡོད།། །།

ཡཚར།ཁཤཡ།

བུ་གླེན་པས་ཐང་ཁུག་བཀྲུས་པ།

ཚེ་དབང་རྟ་མགྲིན། འབྲས་ལྗོངས།

༄༅། །དེ་སྔ་བདེ་སྐྱིད་ཁང་གསར་གྱི་གཡོག་པོ་ཡིན་པ་ཨ་ཙོ་ཚེ་རིང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་གཙུང་མོ་ལྷག་པ་སྒྲོལ་མ་དང་། མོ་ཡི་བཟའ་ཟླ་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་གཉིས་རང་ཡུལ་སྤྲངས་ནས་འབྲས་ལྗོངས་སུ་བཙན་བྱོལ་ལ་འབྱོར་བའི་རྗེས་སུ་དུས་མི་རིང་བར་གནམ་གཤིས་ཀྱི་འགྱུར་དང་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་གནས་སྟངས་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་པས། བཟའ་ཚང་གཉིས་ཀ་ཚེ་མ་ཟིན་པར་འདས་གྲོངས་སུ་གྱུར་པས། ཁོང་གཉིས་ཀྱི་བུ་བསྟན་འཛིན་བཀྲ་ཤིས་ཟེར་བ་རང་ལོ་དྲུག་ལས་མ་ཟིན་པ་ཞིག་ཤུལ་དུ་ལུས་པར་བརྟེན། ཁོ་ལ་ལྷ་སྐྱོང་བྱེད་རྒྱུའི་ལས་འགན་དེ་ཁོ་ཡི་ཨ་ཞང་ཚེ་རིང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ཁྱིམ་ཚང་ལ་འབྲི་བ་རེད།

སྐབས་དེ་དུས་བོད་རིགས་གཞན་དང་འདྲ་བར་ཨ་ཙོ་ཚེ་རིང་བཀྲ་ཤིས་ཁོ་རང་གི་ཁྱིམ་ཚང་གི་དཔལ་འབྱོར་གནས་སྟངས་སྐྱོ་པོ་ཡོད་པས། ཕ་མ་གཉིས་མེད་པའི་དྭ་ཕྲུག་བསྟན་འཛིན་བཀྲ་ཤིས་"རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཕུལ་བ་ཡིན"ཞེས་རྫོང་གླིང་བོད་གཞུང་སློབ་གྲྭར་བཙུག་ནས་ཁོ་རང་བཟའ་མི་གཉིས་སྣ་ཐོད་ལ་ཡི་ཕྱོགས་སུ་ལམ་བཟོ་རྒྱག་པར་ཕྱིན། མཐར་མཚོ་མགོ་ཞེས་པའི་ས་ཆ་དེར་ལྟུགས་གྲིན་གྱི་སྡོད་ཁང་འཐྲལ་སེལ་ཞིག་བཟོས་པ་དེའི་ནང་གནས་སྐབས་གཞིས་བཅས་ནས་བསྡད་པ་རེད།

དེ་ནས་ཕྱི་ཟླ་ ༡༢ པའི་ཟླ་སྟོད་དུ་རྫོར་གླིང་བོད་གཞུང་སློབ་གྲྭའི་དགུན་ཁའི་གུང་སེང་བཏང་པས་ན། བུ་བསྟན་འཛིན་བཀྲ་ཤིས་ཀྱང་རང་གི་སློབ་གྲྭའི་གྲོགས་པོ་ཁ་ཤས་དང་མཉམ་དུ་ཨ་ཞང་ཚེ་རིང་བཀྲ་ཤིས་དང་ཁོང་གི་བཟའ་ཟླ་ཨ་ཅག་སྒྲོལ་མ་གཡང་འཛོམས་གཉིས་ཀྱི་སར་དུས་ཡུན་ཟླ་བ་གཉིས་རིང་གུང་སེང་ལ་སླེབས་ཤིང་། ཞང་པོ་བཀྲ་ཤིས་བཟའ་ཚང་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་ཕྲུ་གུ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་བརྟེན་རང་གི་ཤ་ནས་བཅད་པའི་ཕྲུ་གུ་དང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བྱམས་བརྩེ་ཆེན་པོའི་ངང་འཚོ་སྐྱོང་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ཨ་ཞང་ཚེ་རིང་བཀྲ་ཤིས་བཟའ་མི་གཉིས་ཉིན་ལྟར་ལམ་བཟོ་བྱེད་པར་ལས་ཀར་འགྲོ་དགོས་པས། ཞོགས་པ་ལས་ཀར་མ་ཐོན་གོང་། ཨ་ཙག་སྒྲོལ་མ་གཡང་འཛོམས་ཀྱིས་བུ་བསྟན་འཛིན་བཀྲ་ཤིས་ལ། ད་ཁྱེད་རང་གི་ཨ་ཞང་ཚེ་རིང་བཀྲ་ཤིས་དང་ང་གཉིས་འདི་ནས་ཡར་ས་ཐག་རིང་ཙམ་དུ་ཤེས་རབ་ཐང་ཟེར་བའི་ས་ཆར་འགྲོ་དགོས་པར་བརྟེན་དགུང་ཟས་བཟའ་བར་ཡོང་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། དེར་བརྟེན་ཁྱེད་རང་ཉིན་དགུང་ཚུ་ཚོད་བཅུ་གཉིས་ཟིན་མཚམས་སུ་ཏ་ཡང་ནག་པོ་ཕ་གིའི་ནང་ཨ་ཞང་གིས་ད་རང་སྦྲ་རྡོ་དམག་མིའི་ཐབ་ཚང་ནས་འཁྱེར་ཡོང་བའི་འབྲས་དང་། སྒྲོག་ཐོར་འདི་ཡི་ནང་ཁ་གྲིན་ནས་བཏོན་པའི་ཁ་ཡོད་པས་ཉིན་མོ་ཚ་པོ་བཟོས་ནས་ཁ་ལག་ཡག་པོ་ཟོ་ཨ་ཞེས་བསླབ་བྱ་བརྒྱབས་ནས་ལས་ཀར་ཕྱིན་པ་རེད།

དེ་ནས་དགོང་མོ་ཆུ་ཚོད་ལྔ་པ་ཙམ་ལ་ཨ་ཞང་བཟའ་མི་གཉིས་ལས་ཀ་གྲོལ་ནས་ཁྱིམ་དུ་ལོག་པའི་རྗེས། བུ་བསྟན་འཛིན་བཀྲ་ཤིས་ལ་བལྟས་ནས། བསྟན་འཛིན་དེ་རིང་ཉིབ་མ་སོང་ངམ། དགུང་ཟས་ཡག་པོ་བཟས་པས། ལྟོ་ག་རེ་ནང་ཚ་པོ་བཟོས་པས་ཞེས་དྲིས་པར། བསྟན་འཛིན་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཉིབ་མ་བྱུང་། ཁ་ལག་ཤིང་གི་ཕོར་པ་འདིའི་ནང་ཚ་པོ་བཟོས་པ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་པས། ཨ་ཞང་ཚེ་རིང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་དེ་སྔ་རང་གི་སྣ་ལགས་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱ་མིའི་མནར་གཅོད་འོག་གྲོངས་ཁར། ཚེ་རིང་ད་ང་ཚེ་མ་ཟིན་པ་འདིར་བློ་ཕམ་མ་བྱེད་ཨ། མི་ཚང་མ་སྔ་ཕྱི་མ་གཏོགས་སྐྱེ་བའི་མཐའ་མ་འཆི་རྒྱུ་རེད། ཁྱེད་རང་གིས་ཕ་མའི་ཞབས་ཕྱི་ཡག་པོ་ཞུས་པར་དགའ་པོ་བྱུང་། མི་ཚེ་སྐྱིད་པོ་ཡོང་བའི་སྨོན་ལམ་ཡོད། ད་ང་ལ་གཞན་གང་ཡང་སྤྲོད་རྒྱུ་མེད་པས། ང་ཡི་སྒྲོག་ཐོར་འདི་ཡག་པོ་ཡོད་པས་ཕ་མའི་དྲན་རྟེན་དུ་ཉར་ཨ་ཞེས་ཞལ་ཆེམས་བཞག་ནས་དེ་གར་དགོངས་པ་རྫོགས་པར་བརྟེན་དུས་རྒྱུན་དུ་རྩ་ཆེན་པོ་བྱས་ནས་ཉར་བའི་ཐིན་རྗེ་དེ་ཡི་ཕྱིད་ཀ་ཙམ་མེ་ཡིས་འཚིག་ནས་ནག་པོ་སོལ་བར་ཕྱིན་འདུག་པ་དེ་མཐོང་སྐབས། སེམས་པ་སྐྱོ་བ་དང་ཁོང་ཁྲོ་ཟ་བའི་ཚོར་སྣང་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་ཚོར་ནའང་། ཨ་ཁ། ཕ་མ་གཉིས་ཀྱིས་དྭ་ཕྲུག་ལ་བཀའ་བཀྲིན་བཏང་ནས་གང་ཡོང་བསམས་ནས་གང་ཡང་མ་ལབ་པར་བསྡད་པ་རེད།

ཡང་སང་ཉིན་དེར་ཨ་ཅག་སྒྲོལ་མ་གཡང་འཛོམས་ཀྱིས་ཐ་ང་ཚོ་ལས་ཀར་འགྲོ་ཡི་ཡིན། བསྟན་འཛིན་རང་ལྷོད་ལྷོད་བྱས་ནས་སྡོད་ཨ། ཏ་ཡང་ནག་པོ་འདི་ཡི་ནང་དུ་ཁ་སང་དགོང་མོའི་བག་ཐུག་ལྷག་མ་ཡོད་པ་འདི་ཚ་པོ་བཟོས་ནས་ཐུངས་ཨ་ཞེས་ཟེར་ནས་ལས་ཀར་ཕྱིན་པ་དང་། དེ་ཡི་དགོང་མོ་ལས་ཀ་ནས་ལོག་ཡོང་སྐབས། བསྟན་འཛིན་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཐུག་པ་བཏུང་བའི་རྗེས་སུ་ཏ་ཡང་སྟོང་པ་དེ་དང་ཐུག་པ་བཏུང་བའི་དཀར་ཡོལ་སོགས་ལྷོ་སྣོད་སྟོང་པ་རྣམས་མ་བཀྲུས་པར་བཞག་ཡོད་པ་དེ་མཐོང་དུས་ཨ་ཞང་ཚེ་རིང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་བསྟན་འཛིན་བཀྲ་ཤིས་ལ་བཀའ་བཀྲོན་མ་བཏང་བར་ཁ་འཛམ་པོའི་སྒོ་ནས་བཀྲ་ཤིས་གདུས་ཡིན་ནའང་ཁ་ལག་བཟས་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་ལྷོ་སྣོད་སྟོང་པ་རྣམས་འཁྲུད་རྒྱུ་མ་བརྗེད་པ་བྱེད་ཨ་ཞེས་སློབ་སྟོན་བྱས་པ་རེད།

ཐེངས་གཅིག་ཁོ་ཚོ་ལས་ཀར་མ་འགྲོ་གོང་ལ་ཨ་ཅག་སྒྲོལ་མ་གཡང་འཛོམས་ཀྱིས་དེང་སང་སློབ་གྲྭའི་ཕྲུ་གུ་རྣམས་ལ་ཡོན་ཏན་ཡོད་ན་ཡོད་པ་རང་རེད་དེ་མིན་ན་ཁ་ལག་ཟ་ཤེས་ཀྱི་རེད། བཟོ་ཤེས་ཀྱི་མ་རེད། དེ་འདྲ་སོང་ཙང་དེ་རིང་ངས་ལས་སླ་བཅོས་བྱས་ནས་ཐང་ཁུག་ནང་སྤགས་བཟོས་ཡོད་པས། བསྟན་འཛིན་རང་དེ་རིང་དགུང་ཟས་ལ་ཐང་ཁུག་ནང་བཟོས་ནས་བཞག་ཡོད་པའི་སྤགས་འདི་དང་མཉམ་དུ་ཏ་སྦྲུག་ཆུང་ཆུང་འདི་ནང་ཡོད་པའི་སྔོང་གཡོས་གཉིས་བཟོ་ཨ་ཞེས་ལབ་ནས་ལས་ཀར་ཐོན་ཕྱིན་པ་རེད།

དེ་ནས་ཨ་ཅག་སྒྲོལ་མ་གཡང་འཛོམས་ཀྱིས་བསླབ་བྱ་ཇི་ལྟར་བརྒྱབས་པ་བཞིན། ཐང་ཁུག་ནང་གི་སྤགས་དང་ཏ་སྦྲུག་ནང་བཞག་ཡོད་པའི་སྔོང་གཡོས་དེ་བཟས་ཚར་བའི་རྗེས་སུ། ཁ་སང་ཨ་ཞང་གིས་གང་ལབ་པ་དེ་སེམས་ལ་ལྷང་དེ་དྲན་པས། ཁོས་ལམ་སང་། སྤགས་དང་སྔོང་གཡོས་གཉིས་བཟས་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་ཐང་ཁུག་དེ་ཆུ་ལ་ཡག་ཐག་ཆོད་བཀྲུས་ནས། ཁང་པའི་ཐོག་ཁར་ཉི་མ་ལ་སྐམ་ནས་བཞག་པས། དེ་ཡི་དགོང་མོ་ཨ་ཞང་བཟའ་མི་གཉིས་ལས་ཀ་ཚར་ནས་ནང་དུ་སླེབས་སྐབས། ཡ། བུ་བསྟན་འཛིན་དེ་རིང་དགུང་ཟས་ལ་སྤགས་དང་སྔོང་གཡོས་གཉིས་ཞིམ་པོ་བྱུང་ངམ་ཞེས་དྲིས་པར། ཁོ་ཡིས་ཞིམ་པོ་བྱུང་། ཁ་སང་ཨ་ཞང་གིས་ང་ལ་ཁ་ལག་བཟས་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་ལྷོ་སྣོད་སྟོང་པ་རྣམས་བཀྲུ་དགོས་ཞེས་བསླབ་བྱ་བརྒྱབས་པ་ནང་བཞིན་ཐང་ཁུག་བཀྲུས་ནས་ཐོག་ཁར་བསྐམས་ནས་བཞག་ཡོད་ཅེས་ལབ་པས། ཨ་ཞང་ཚེ་རིང་བཀྲ་ཤིས་དང་ཨ་ཅག་སྒྲོལ་མ་གཡང་འཛོམས་གཉིས་ཀྱིས་བུ་གླེན་པས་ཐང་ཁུག་བཀྲུས་འདུག་ཅེས་གད་མོས་རོལ་ཕྱིན་པ་རེད།། །།

༄༅། །བཀའ་འགྱུར་ཁྲོད་ཀྱི་ཚིག་ཚིག་ཅན་ངོ་སྤྲོད། ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན།

འདུལ་བའི་ཆོས་ཅན་ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྡུས།

གསུམ་པ་མའི་སོ་ཐར་དང་རྣམ་འབྱེད་ལ་གླེགས་བམ་གཅིག་སྟེ། གླེགས་བམ་**ཏ་པ་**ལ། དགེ་སློང་མའི་ཁྲིམས་ ༣༦༤ བསྡུས་ནས་སྟོན་པ་མའི་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་ཤློ་ཀ་ ༤༠༠ དང་། བམ་པོ་ ༢ ཅན་གྱི་འགྱུར་བྱང་ཐུ་མ་དང་འདྲ་བ་དང་། དེའི་དོན་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་དགེ་སློང་མའི་འདུལ་བ་རྣམ་འབྱེད་ཤློ་ཀ་ ༤༩༠༠ དང་། བམ་པོ་ ༢༡ ཅན་གྱི་འགྱུར་བྱང་འདུལ་བ་ལུང་གཞི་དང་མཚུངས་པར་ཁ་ཆེའི་པཎྜི་ཏ་སརྦ་ཛྙཱ་དེ་ཝ་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བི་དྷྱ་ཀ་ར་པྲ་བྷ་དང་། ཁ་ཆེའི་མཁན་པོ་ཛྙཱ་ན་ཤྲཱི་ཀ་ར་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་བནྡེ་དཔལ་གྱི་ལྷུན་པོས་བསྒྱུར་ཅིང་། སླར་ཡང་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བི་དྷྱ་ཀ་ར་པྲ་བྷ་དང་། ལོ་ཙཱ་བ་བནྡེ་དཔལ་བརྩེགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་པ་རྣམས་བཞུགས་ཡོད། འདུལ་བ་ལུང་རྣམ་འབྱེད་དང་། འདུལ་བ་རྣམ་འབྱེད་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན།

བཞི་པ་འདུལ་བ་ཕྲན་ཚེགས་ལ་གླེགས་བམ་གཉིས་ཡོད་དེ། གླེགས་བམ་**ཐ་པ་**ལ། མ་ཚང་བ་ཁ་བསྐང་བ་འདུལ་བ་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་བྲ་མོའི་སྒོ་བརྒྱད་ཀར་རྫོགས་པ་ཤློ་ཀ་ ༡༢༧༠༠ དང་། བམ་པོ་ ༥༩ ལས་བམ་པོ་ ༢༡ ཡན་བཞུགས་ཡོད། གླེགས་བམ་**ད་པ་**ལ། དེའི་འཕྲོས་བམ་པོ་ ༣༣ བཞུགས་པ་རྣམས་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བི་དྷྱ་ཀ་ར་པྲ་བྷ་དང་། ཛྙཱ་ཤྲཱི་ཛྙཱ་ན་དང་། ལོ་ཙཱ་བ་བནྡེ་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་བསྒྱུར་བ་ཡིན། སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་དུ་སྦྱིར་བསྡོམས་ན་བམ་པོ་ ༡༢ ཁ་སྐོང་བྱས་པར་བཤད་ཡོད། ཕྲན་ཚེགས་དང་། འདུལ་བ་ཕྲན་ཚེགས། འདུལ་བ་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ཞེས་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་པ་ཡིན།

ལྔ་པ་གཞུང་བླ་མ་ལ་གླེགས་བམ་གཉིས་ཡོད་དེ། གླེགས་བམ་**ན་པ་**ལ། དེ་དག་གི་དཀའ་བའི་གནས་རྣམས་ཞུ་ལན་གྱི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་འདུལ་བ་གཞུང་དམ་པར་གྲགས་པ་ཞུ་བ་མ་རྫོགས་པ་ཤློ་ཀ་ ༣༠༠༠ དང་། བམ་པོ་ ༡༢ ཡོད་པ་རྣམས་ལོ་ཙཱ་བ་བནྡེ་ཀླུའི་རྒྱལ་མཚན་ལ་སོགས་པའི་དུས་སུ་བསྒྱུར་བ་དང་། ཞུ་བ་རྫོགས་པ་ཤློ་ཀ་ ༡༥༩༠༠ དང་། བམ་པོ་ ༥༣ ཡོད་པ་ནས་བམ་པོ་ ༢༢ བར་གླེགས་བམ་འདིའི་ཁོངས་སུ་བཞུགས་ཡོད། གླེགས་བམ་**པ་པ་**ལ། སྔ་མའི་འཕྲོས་བམ་པོ་ ༣༡ རྣམས་བཞུགས་ཤིང་། དེ་དག་ལོ་ཙཱ་བ་བནྡེ་ཀླུའི་རྒྱལ་མཚན་ལ་སོགས་པའི་དུས་སུ་བསྒྱུར་བ་ཡིན། འདུལ་བ་གཞུང་བླ་མ་དང་། འདུལ་བ་གཞུང་དམ་པ། འདུལ་བ་ལུང་ཞུ་བ། འདུལ་བ་གཞུང་ཕྱི་མ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཡིན།

མདོར་ན། གོང་གི་འདུལ་བ་ལུང་སྡེ་བཞི་དང་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་གཉིས་བཅས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་ཤློ་ཀ་དང་བམ་གྲངས་རྣམས་བསྡོམས་ཚེ། ཁྱོན་བསྡོམས་ཤློ་ཀ་ ༡༠༩༡༠༠ དང་། རྣམ་འབྱེད་ཡན་ཆད་ལ་ཤློ་ཀ་ ༣༥༠ ལ་བམ་པོ་རེ་དང་། དེའི་རྗེས་ལ་ཤློ་ཀ་ ༩༠༠ ལ་བམ་པོ་རེ་བརྩིས་ཏེ་ཁྱོན་བསྡོམས་བམ་པོ་ ༣༩༤ ཆགས་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་སྡེ་དགེ་དཀར་ཆག་ཏུ། འདི་སྐབས་འདུལ་ལུང་སྡེ་བཞི་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་གཉིས་དང་བཅས་པ་ཁྱོན་བསྡོམས་ཤློ་ཀ་ཆིག་འབུམ་བཞི་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ། (༡༠༩༡༠༠) རྣམ་འབྱེད་ཡན་ཆད་ལ་ཤློ་ཀ་ཕྱེད་དང་བཞི་བརྒྱ། (༣༥༠) ལ་བམ་པོ་དང་། དེ་ཕྱིན་བཞི་བརྒྱ། (༩༠༠) ལ་བམ་པོར་བྱས་པའི་བམ་པོ་སུམ་བརྒྱ་དང་བཞི་བཅུ་རྩ་བཞི། (༣༩༩) དང་། བམ་པོའི་སུམ་ཆ་གཅིག་བཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསལ་བ་བཅས་སོ།། །།

ཞུ་མཐུད་རྒྱུ།

ཨ་ཀ་བར་དང་བླི་ར་བལ། སྐྱིད་ཤོད་བསམ་གྲུབ་ཀྱིས་བསྒྱུར།

༡༨) རྒྱལ་པོས་ཏའི་ཆག་མཆོད་པ།

ཉིན་གཅིག་རྒྱལ་པོ་དང་བླིར་བལ་ལྷན་དུ་ཏ་རྟ་དང་བཅས་རི་དྭགས་རྔོན་རྒྱག་ཏུ་ཕེབས་པ་དང་། རི་དྭགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྙེགས་བཞིན་ནགས་ཚལ་མཐུག་པོ་ཞིག་གི་ནང་དུ་འཁྱོར། ཁོ་ཚོས་གྲོང་ཁྱེར་ནས་རྒྱང་ཐག་རིང་པོར་སླེབས་པ་ཤེས་དུས་དུས་ཚོད་ཕྱི་པོ་ཆགས་ཟིན་ཀྱང་དེའི་དགོང་མོ་ཟ་རྒྱུ་དང་འཐུང་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད།

རྒྱལ་པོ་གསོལ་གྲོད་ཏ་ཅང་བཀྲེས་བཞིན་དུ་ཁོང་གཉིས་ཤིང་སྡོང་ལ་འཛེགས་ནས། ཏ་རྟག་གཞན་རྣམས་སྒྲུག་ནས་བཞུགས། དུས་ཡུན་གང་མཚམས་

རྗེས་ལ་རྒྱལ་པོ་གསོལ་གྲོད་བཀྲེས་ནས་བཟོད་མི་ཐུབ་པར། "བླིར་བལ། ང་ལྟོགས་ནས་འཆི་གྲབས་བྱེད་ཀྱི་འདུག འདིར་ཟ་རྒྱུ་འདྲ་ཡོད་དམ།" གསུངས་པར། བླིར་བལ་གྱིས་བསམ་བློ་ཞིག་བཏང་ནས་ཤིང་སྡོང་ལས་མར་བབ་པ་དང་། ཏའི་སྒ་ལ་བཏགས་པའི་ཆག་ཁུག་ནང་གི་སྨན་མའི་ཡོས་བླངས་ཏེ་ཕུལ། གདམ་ཀ་གཞན་གང་ཡང་མེད་པར་བརྟེན་ཆག་ཁུག་ནང་གི་སྨན་ཡོས་ཡོངས་རྫོགས་མཆོད།

དེ་ནས་ངལ་གསོས་པའི་རྗེས་སུ་དུས་ཡུན་མི་རིང་བར་ཁོང་གཉིས་ས་ཆ་དེ་ནས་ཐོན་རྒྱུར་ཐག་བཅད་པ་དང་། བླིར་བལ་ཏ་སྟེང་དུ་བཞོན་རྩིས་བྱེད་སྐབས་ཏས་འཚེར་སྐད་ཆེན་པོ་བརྒྱབས། རྒྱལ་པོས་དུས་རྒྱུན་དང་མི་འདྲ་བའི་ཏའི་བྱེད་སྟངས་དེ་གཟིགས་འཕྲལ། "ག་རེ་བྱས་ནས་ཏས་འཚེར་སྐད་ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་གྲག་པ་ཡིན་ནམ།" ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ། "རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། ཏས་ཁོ་རང་གི་ལྟོ་ཆས་ཁྱེད་ཀྱིས་མཆོད་པ་མཐོང་བས་ད་ལྟ་ཁོས་ང་ལ་སུའི་སྟེང་ལ་བཞོན་དགོས་མིན་སྐད་ཆ་འདྲི་ཡི་འདུག ངས་ཏ་ཁོ་རང་རྒྱལ་པོ་ཁྱེད་གཉིས་སུའི་སྟེང་དུ་བཞོན་རྒྱུ་ཡིན་ནམ་ཞེས་སྐད་ཆ་འདྲི་ཡི་འདུག" ཅེས་བརྗོད། ཡུད་ཙམ་རིང་རྒྱལ་པོ་ཁུ་སིམ་མེར་བཞུགས་པ་དང་། དེ་ནས་དགོང་གཏམ་དེར་རྒྱལ་པོ་བཞད་མོ་འགོག་མི་ཐུབ་པར་བྱུང་ངོ་།། །།

༡༩) བོང་བུའི་རྟོག་ཁྲིས།

ཉིན་གཅིག་རྒྱལ་པོ་དང་བཙུན་མོ་གཉིས་ཡ་མུ་ན་གཙང་པོར་སྐུ་ཁྲུས་གསོལ་བར་ཕེབས་པ་དང་། རྒྱལ་པོས་ཐུགས་མཉེས་པོ་གནང་སའི་བློན་པོ་བླིར་བལ་ཡང་མཉམ་དུ་ཁྲིད། རྒྱལ་པོ་དང་བཙུན་མོ་རྣམ་གཉིས་ཆུའི་ནང་ལ་མ་འཛུལ་གོང་བླིར་བལ་ལ་ན་བཟའ་དང་། རྒྱན་ཆ་ཚང་མ་བདག་སྲུང་བྱེད་རྒྱུའི་ལས་འགན་སྤྲད་དེ་བཞག ཁོང་རྣམ་གཉིས་དྭངས་ཤིང་བསིལ་བའི་ཆུའི་ནང་སྤྱོ་སྣང་ལྡན་པའི་ངང་ཞུགས་ཡོད་ཅིང་། བླིར་བལ་ཁོང་ཚོའི་སྐུ་ཆས་རྣམས་སྲུང་བཞིན་ཆུའི་འགྲམ་དུ་སྡོད་དགོས་བྱུང་།

རྒྱལ་པོ་སྐུ་ངལ་ཡོངས་སུ་གསོས་པའི་སྤྲོ་སྣང་དང་བཅས་ཆུ་འགྲམ་དུ་བླིར་བལ་གྱིས་རང་ཉིད་ལ་མི་འཚམས་པའི་ལས་ཀ་ཁྲེད་མཚར་ཅན་ཞིག་བྱེད་བཞིན་པ་དེར་གཟིགས་ནས་རྒྱལ་པོས་བཙུན་མོའི་སྙན་འཛོག་ནང་ཤུབ་བྱས། "བླིར་བལ་གྱིས་ལྷུགས་པ་ལྟར་ང་ཚོའི་རྒྱན་གོས་སྲུང་ནས་བསྡད་འདུག ངས་ཁོ་ལ་ཁ་གཅགས་གོ་ཆོས་ཨང་།" ཞེས་གསུངས།

དེ་ནས་ཨ་ཀ་བར་གྱིས་ཆུའི་དཀྱིལ་ནས་བླིར་བལ་ལ། "བླིར་བལ། ཁྱོད་

རང་བོང་བུའི་རྟོག་ཁྲིས་ཤིག་གི་འགྲམ་དུ་བསྡད་ཡོད་པ་འདྲ་པོ་འདུག" ཅེས་གསུང་སྐད་ཆེན་པོས་བོས་པ་ན། བླིར་བལ་ནི་དྲན་རྒྱུ་གྲོད་པོ་ཡོད་པས་དེ་མ་ཐག་ཏུ། "རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། ཁྱེད་ཀྱིས་གསུངས་པ་དེ་བདེན་པ་བདེན་རྐྱང་རེད། ངའི་གནས་སྟངས་འདི་ཡང་དེ་རེད། ངའི་འདིར་བོང་བུ་གཅིག་གི་རྟོག་ཁྲིས་ཙམ་མིན་པར། བོང་བུ་གཉིས་ཀྱི་རྟོག་ཁྲིས་སྲུང་ནས་བསྡད་ཡོད།" ཅེས་ལན་བཏབ་བོ།། །།

ཞུ་མཐུད་རྒྱུ།

བུ་ཀོལ་ཧོའི་སྐྱིད། ༡

ངག་དབང་དབང་མོ། བདེ་སྐྱར་སི་ལྷི་པི་སློབ་དགེ

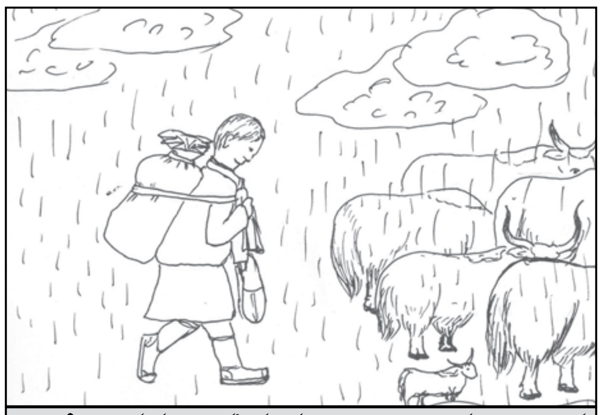

ལམ་དུ་ཉི་མ་ཚ་པོ་ཡོད་པས་མོའི་སྟོད་གོས་དང་ལྷམ་ཕུད་ནས་ཁོ་ལ་བསྐུར། མོ་རང་ཉམས་སངས་བྱས་ནས་དལ་གྱི་ཡོང་སྐབས། ཁོའི་རྒྱབ་ཏུ་ལྷི་བ་སྐམ་པོ་སྐྱེ་གང་དང་མདུན་དུ་བུ་མོའི་སྟོད་གོས། ལག་ཏུ་མོའི་ལྷམ་བཅས་འཁྱེར་ནས་ད་དུང་ཐུགས་རྣམས་འདེད་ཀྱིན་སོང་། གང་འཚམས་ནས་དྲག་ཆར་ཆེན་པོ་ཞིག་བབ་པས་ཁོ་མགྱོགས་པོ་ཕྱིན་པ་ན། བུ་མོས་སྒུགས་དང་ཟེར་ནས་སྐད་བརྒྱབས་ཀྱང་ཁོས་ཡ་ལན་མ་བྱས་པར་དེ་བས་མགྱོགས་སུ་ཕྱིན། ནང་དུ་ཁོ་སྡོད་ལ་སླེབས་ནས་ཐུགས་རྣམས་རང་སར་བཏགས་པ་དང་། ཨོ་མ་འཇོ་བ་སོགས་ཀྱི་ལས་ཀ་ཆ་ཚང་ཚར་རྗེས་བུ་མོ་འཁྱུགས་ནས་འདར་སིག་རྒྱག་གིན་ནང་དུ་སླེབས།

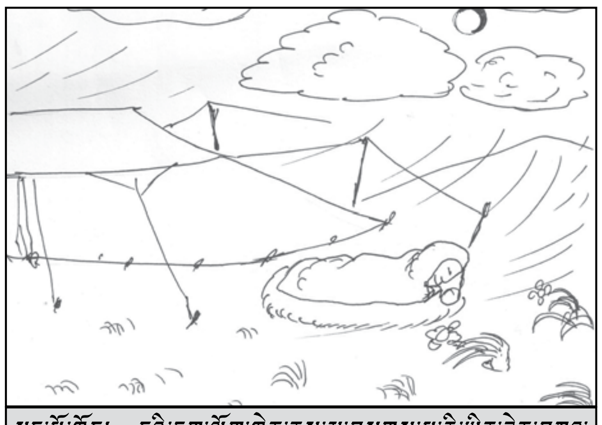

སྤྲང་པོ་ཁྱོད། ངའི་དུག་ལོག་ཁྱེར་ནས་མ་བསྒྲུགས་པ་ཅི་ཡིན་ཟེར་བཀའ་བཀྲོན་བཏང་། ཁོས། ཨ་ཅག་གིས་མགྱོགས་པོ་རྒྱུགས་ངའི་དུག་ལོག་སྦང་གི་རེད་ཟེར་བ་གོ་བྱུང་བས། ང་གང་མགྱོགས་མགྱོགས་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཞུས། དགོང་མོ་དེར་ཁོ་ཕྱི་ལོགས་སུ་རླུང་དང་གྲང་ངར་ཆེ་སར་ཉལ་དུ་བཙུག ཉིན་གཉིས་པར་ཡང་བུ་མོ་འབྲིང་བའི་རོགས་སུ་སོང་ནས་བུ་ཀོལ་ཧོས་ཉིན་ལྟ་མ་ཨ་ཅག་ཀྲན་པའི་སྐབས་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་དང་གཅིག་མཚུངས་བྱས།

ཉིན་གསུམ་པ་དེ་བུ་མོ་ཚུང་བའི་རེ་མོས་ཡིན། དེ་ཉིན་བུ་ཀོལ་ཧོ་ལྟ་པོ་ལངས་དུས་བུ་མོ་རང་ཡང་མཉམ་དུ་ལངས། ཁོས་ལྟར་ཨ་ཅག་ཀྲན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་ངས་འོ་མ་འཇོས་པ་ཡིན། དེ་རིང་ཡང་འོ་མ་ངས་འཇོ་ཆོག་ཅེས་ལབ་པ་ན། བུ་མོས། འོ་མ་འཇོ་རྒྱུ་བུའི་ལས་ཀ་མ་རེད། བུ་མོའི་ལས་ཀ་རེད་ཟེར་ནས་མོ་རང་གིས་འཇོས། ཁོས། ཨ་ཅག་ང་ལ་འོ་མ་ཧོག་ཙམ་སྤྱོད་རོགས་ཟེར་དུས་བུ་མོས་འོ་མ་ཐོར་བ་གང་སྤྲད། ཁོ་དགའ་ཐག་ཆོད་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འོ་མ་རྗེན་པ་འཐུང་རྩིས་བྱེད་སྐབས། བུ་མོས་འོ་མ་རྗེན་པ་བཏུང་མི་ཉན། བསྐོལ་ནས་བཏུང་དགོས་ཟེར་ནས་འོ་མ་བསྐོལ་ནས་ཁོ་ལ་སྤྲད།

དེ་ནས་ཁོ་གཉིས་མཉམ་དུ་སྐད་ཆ་ཤོད་ཀྱིན་ཤོད་ཀྱིན་ཐུགས་རྣམས་དེད་དེ་རི་ལ་ཐུགས་འཚོ་རུ་སོང་། རིའི་མཚམས་སུ་སླེབས་དུས། ཁོས། ཨ་ཅག་གཉིས་ནི་བྱེ་རི་ནས་འཛེགས་སོང་། ང་སྤྲང་སློང་ཡིན་པས་སྤྲང་རི་ནས་འཛེགས་པ་ཡིན། དེ་རིང་ཨ་ཅག་ཁྱེད་རང་ག་ནས་ཕེབས་ཀྱི་ཡིན་ནམ་ཟེར། དེར་བུ་མོས། ང་གཉིས་མི་གཉིས་ལས་མེད་པས་མཉམ་དུ་སྤྲང་རི་ནས་འཛེག་འགྲོ་ཟེར་ནས་སྤྲང་རི་ནས་ཡར་འཛེགས།

ཞུ་མཐུད་རྒྱུ།

ཟེ་ཉུ་རང་དགེས་རྒྱལ་གཞིས་བསྐྱོད་པ།

ངག་དབང་བསྟན་འཛིན།

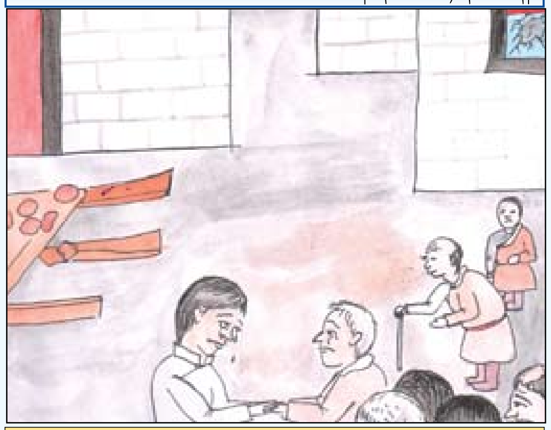

ཁོ་ལམ་སང་པོ་བྲང་གི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད། ཟེའུ་རང་ལམ་དུ་བསྐྱོད་སྐབས་སྐྱོ་གདུང་དང་རེ་བས་ཁེངས་པའི་མི་མང་གི་མིག་རྣམས་ལས། ལོ་ཡུན་མང་པོའི་རིང་གཉའ་གནོན་དང་གདུག་རྩུབ་མང་པོ་མྱོང་བ་དང་མྱོང་བཞིན་ཡོད་པ་གསལ་ལེར་མཐོང་། ཁོང་ཚོའི་ཡ་ང་བའི་གནས་སྟངས་མཐོང་སྐབས་ཟེའུ་རང་སྙིང་རྗེ་ཤུགས་དྲག་སྐྱེ་ནས་རང་དབང་མེད་པར་མིག་ནས་མིག་ཆུ་ཤོར། དེ་ལྟར་ཁོས་རང་གི་སེམས་ནང་རྒྱལ་སྲས་དེ་མ་བཏུལ་བར་རང་ཡུལ་དུ་ལོག་རྒྱུ་མིན་པའི་དམ་བཅའ་བཞག

གཤིས་སྤྱོད་གཏུམ་ཞིང་ངོ་ནག་པའི་རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་ཕོ་བྲང་གི་གསེར་ཁྲིར་དབང་བསྒྱུར་ཀྱང་། རང་ཉིད་ཀྱི་ཉམས་དང་དབང་ཐང་རྣམས་མིང་ཙམ་ལས་ལྷག་མེད། ཁོས་འབངས་མི་སེར་རྣམས་ལ་ཁྲལ་དང་། མནར་གཅོད། སྡུག་བསྔལ་ཚེ་ལས་བརྒལ་བ་བཀལ་ཏེ། བང་མཛོད་ཀྱི་རྒྱུ་ནོར་རྣམས་དང་། དབང་ཤེད་འཕྲོག་བཅོམ་བྱས་པའི་མི་སེར་གྱི་དངུལ་ཡོངས་རྫོགས་སྟོང་པར་གྱུར་ཡོད། དེའི་ཚེ་ཟེའུ་རང་པོ་བྲང་གི་རྒྱལ་སྒོའི་ཕྱི་རུ་སྒོ་སྲུང་བར་རྒྱལ་པོ་མཇལ་བའི་རེ་བ་ཞུས།

སྒོ་སྲུང་བས་དེ་སྔ་མཐོང་མ་མྱོང་བའི་མི་ཞིག་དེར་ཡོང་བ་ཤེས་སྐབས། ལམ་སང་རྒྱལ་སྒོ་ཕྱེས་ཏེ་ཡར་གདན་འདྲེན་ཞུས་ཏེ། རང་ཉིད་རྒྱལ་པོའི་མདུན་དུ་དེའི་སྐོར་སྙན་སེང་ཞུ་བར་ཕྱིན། རྒྱལ་པོས་ཀྱང་ཟེའུ་རང་མཐོང་འདོད་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ། ཕོ་བྲང་ནང་བསྐོང་དགོས་པའི་བཀའ་བཏང་། དེ་ནས་ཟེའུ་རང་ཉམས་དོད་པོའི་ངང་ཕོ་བྲང་ནང་ཕྱིན། ཕོ་བྲང་གི་ཚོམས་ཆེན་ནང་སླེབས་སྐབས་ཁོང་ལ་བརྗོད་མི་ཤེས་པའི་ཚོར་སྣང་སྐྱོ་པོ་ཞིག་བྱུང་། ཁོས་ཚོམས་ཆེན་ནང་གློན་འཁོར་གྱི་བཞུགས་གྲལ་བསྒྲིགས་ཡོད་པ་མཐོང་ཡང་། དེར་བཞུགས་མཁན་བློན་པོ་གཅིག་ཀྱང་མ་མཐོང་།

"སུ་མཐུད་རྒྱུ།

སྐྱེ་དངོས་སྨན་རྫས་ངོ་སྤྲོད།

ཚོམ་སྒྲིག་པས་བཏུས།

ལྷམ་པ། (མ་ཉིད་ལྷམ་པ།)

ཡོངས་གྲགས་ལྷམ་པ་ལོ་མ་ཟེར་བ་རྐང་ཐྲ་ལ་ལོ་མ་སྔོར་མོ་མེ་ཏོག་དཀར་པོ་འཆར་བ་དེའི་འབྲས་བུ་མཆོག་ཏུ་བསྔགས་པ་ཞིག་ཡོད།

དེ་ལ་རིགས་གསུམ་སྟེ། ཕོ་ལྷམ། མོ་ལྷམ། མ་ཉིད་ལྷམ་པ། ཞེས་པ་ལས་མ་ཉིད་ལྷམ་པ་ཞེས་པ་ལོ་སྡོང་སྤྲ་མ་རྣམས་ལས་ཆུང་བ་མེ་ཏོག་རྒྱ་དཀར་ཉི་མ་གར་འགྱུར་ཁ་བསྟན་པས་ཉི་དགའ་ཟེར་བ་དེའི་འབྲས་བུ་ཨཙྪ་ཞེས་པ་མཆོག་ཏུ་བསྔགས་སོ། །

སྐྱེ་གནས། བོད་ལྗོངས་ཀྱི་ས་གནས་ཁག་དང་། བལ་ཡུལ། འབྲུག་ཡུལ། ཧི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད། རྒྱ་གར་སོགས་སའི་མཐོ་ཚད་རྒྱ་མཚོའི་ངོས་ནས་མི་ཊར་ ༢༨༥༠ ཡས་མས་ཀྱི་ཁུལ་གང་ས་དང་གྲོང་ཚོའི་ཉེ་འགྲམ་དང་། ཚལ་ཞིང་གི་མཐའ། ལྷུམ་ར་སོགས་དང་། ཚ་གྲང་སྙོམས་པའི་གནས། ལམ་གྱི་གཡས་གཡོན་དུ་སྐྱེས་པ་མང་། རྒྱ་དཀར་ནག་ཏུ་ལྡུམ་ར་འི་ནང་འདེབས་འཛུགས་བྱས་ཏེ་སྐྱེས་པའང་མང་།

བཏུ་དུས་དང་ལས་སྣོན་བྱེད་ཚུལ། ཕྱི་ཟླ་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པའི་བར་ལ་འབྲས་བུ་བཏུས་ཏེ་བསིལ་གྲིབ་ཏུ་སྐམ་ནས་གཙང་མ་བཟོས་རྗེས་སྨན་ལ་སྤྱོད་དགོས།

བོད་སྨན་དུ་སྦྱར་བྱ་དང་ཕན་ཡོན། བོད་སྨན་དུ་འབྲས་བུ་དང་རྩ་བ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ཅིང་། ཆུ་བསགས་པ་དང་། སྐོམ་དད་འབྱེད་པ། ཁོག་པ་བཤལ་བ། རྨ་ཁར་རྣག་འཁོར་བ་སྐེམ་པ་དང་། རྩ་ཁ་འབྱེད་པ་སོགས་ལ་ཕན། དེ་མིན་རྩ་བས་ཟད་བྱེད་དང་ཡི་ག་འཆུས་པར་ཕན་ནོ། །

མིང་གཞན། སྦྱུ་ཌ་ནཱ། ཉི་དགའ། ཨཙྪ་ག སྦྱུ་སྔང་བཏྲ། སྤོན་པོ་ཆུ་ཁྲིད། ལྷམ་མོ། ལྷ་མོ་རྣམས་ཟེར།

ཆུ་མ་རྩེ།

ཆུ་མ་རྩེ་ཞེས་པ་ནི་ལྕུམ་རིགས་གསུམ་གྱི་ཆུང་བར་གཏོགས། ཡང་ཁ་ཅིག་ལྕུམ་ཆུང་བ་ཞེས་དཀར་པོ་ཡང་ཡོད་པར་བཞེད། དེའི་སྐྱེ་གནས་འདམ་དང་ཞིང་གསེབ་ནང་དུ་སྐྱེས་པ་དང་། ལོ་མ་སྔོན་པོ་རལ་གྲི་ལྟ་བུ་ཡོད་ཅིང་། སྡོང་པོར་རྩ་རིས་དམར་པོ་ཡོད་པའི་ལྕུམ་བུ་ཐང་སྨན་གྱི་རིགས་ཤིག་ཡིན།

སྐྱེ་གནས། བོད་ལྗོངས་ཀྱི་གྲོ་མོ་དང་། གཉའ་ལམ། སྐྱིད་གྲོང་། བལ་ཡུལ། འབྲས་ལྗོངས། ཧི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་སོགས་སའི་མཐོ་ཚད་རྒྱ་མཚོའི་ངོས་ནས་མི་ཊར་ ༣༢༠༠༠ ནས་ ༤༦༧༠ ཅམ་གྱི་གྲང་སའི་རི་མཐོའི་གཡའ་དང་། སྤང་རི། རྫ་རི། ཤིང་མ་ལྕུམ་གྱི་གསེབ་སོགས་སུ་སྐྱེ་བ་མང་།

བཏུ་དུས་དང་ལས་སྣོན་བྱེད་ཚུལ། ཕྱི་ཟླ་དགུ་པ་དང་བཅུ་པ་ཙམ་ལ་རྩ་བ་བཏུས་ཏེ་གཙང་མར་བཀྲུས་རྗེས་ཕྱི་ཤུན་གྱི་དྲེག་པ་སོགས་དོར་ཏེ་ལེབ་མོར་གཏུབས་ནས་སྐམ་རྗེས་སྨན་ལ་སྤྱོད་དགོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཁཎྜ་བཙོས་ནས་བེད་སྤྱོད་ཀྱང་བྱེད།

བོད་སྨན་དུ་སྦྱར་བྱ་དང་ཕན་ཡོན། བོད་སྨན་དུ་དེའི་རྩ་བ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ལ། བཤལ་སྦྱོང་བྱེད་པ་དང་། ཆུ་སེར་དང་དམུ་ཆུ་བསགས་པ། མཁྲིས་ཚད། བད་ཀན་གྲང་བའི་ནད། ཁོང་པ་སྒྲོས་བརྒྱངས་བྱེད་པ་སོགས་ལ་ཕན།

མིང་གཞན། རྩ་བ་ཆུང་། རྩེ་སྔག་མོ། བཙུད་ཤུད། མཁའ་འགྲོ་ལ་ཤུག སྐྱུ་རུ་སུ་རུ་དང་། ཨིན་སྐད་དུ། Noble Rhubarb དང་། Sikkim Rhubarb སོགས་ཟེར།

ཁུངས། དབུས་སྨན་རྩིས་ཁང་གི་སྨན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྐལ་བཟང་ལགས་ཀྱིས་བརྩམས་གནང་བའི་《བོད་ཀྱི་གསོ་རིག་དང་ཨཱ་ཡུར་ཝེ་ད་ཀུན་དབྱིའི་སྨན་གཞུང་བཅས་ལས་བསྟན་པའི་སྐྱེ་དངོས་སྨན་རྫས་ཀྱི་དཔར་རིས་དང་ལག་ལེན་གཅེས་བཏུས་》ཞེས་པ་ནས་སློབ་མའི་དགོས་མཁོ་ལྟར་བཏུས་ཏེ་བཀོད་པ་ལགས།

ང་ཚོའི་འགྲོ་སྟངས་མང་པོ་ཞིག་ནོར་འདུག

སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ནི་ཐར་པ་ངོ་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་གོ་བ་ཙམ་ཞིག་ལས་མེད་རུང་། ཐར་པ་ངོ་འཕྲོད་པའི་སྒོ་ནས་དེ་བསྒྲུབ་བསམ་པའི་བློ་བསྐྱེད་ནས་དགའ་བཞིན་སྤྲོ་བཞིན་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་སྟེ། ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས་ཞེད་སྣང་འོག་ནས་བྱ་རྒྱུ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་མ་རེད། སྤྱི་ཧི་ཁུལ་གྱི་དགོན་པ་གཅིག་གིས་དབྱར་གནས་འཚོགས་ཏེ་དགག་དབྱེ་གྲོལ་མཆམས་དགེ་འདུན་པ་ཚོ་གླིང་ཁ་གཏོང་བར་བསྐྱོད་ཀྱི་ཡོད་འདུག སྤོ་ཐོ་མར་ཡོང་སྐབས་སེར་སྦྲེངས་བསྒྲིགས་ཏེ་ཆོས་འདུལ་བ་བཞིན་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད། དགོང་མོ་ལོག་སྐབས་མང་དག་ཅིག་ར་བཟི་ནས་འགྲོ་ཡི་ཡོད། ཅེས་སྐྱབས་རྗེ་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེས་ངོས་ལ་གསུངས་བྱུང་། དེ་རིགས་རྩ་བ་ནས་བྱེད་རྒྱུ་མེད། ང་ཚོ་གནའ་སྔ་མོ་ནས་དུས་ད་ལྟ་བར་འགྲོ་སྟངས་དེ་ལྟར་རེད། ད་དུང་ཡང་དེ་བཞིན་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་བརྗོད་རྒྱུ་མེད། དེ་སྤྱ་ཕན་ཆད་ང་ཚོའི་འགྲོ་སྟངས་མང་པོ་ཞིག་ནོར་འདུག ཆོས་ལུགས་འཛིན་འཁྱེར་དང་ཆགས་སྡང་བྱེད་རྒྱུས་མཚོན་འདུལ་ཁྲིམས་ལ་སྣང་མེད་གཏོང་རྒྱུ་རྣམས་ནོར་འཁྲུལ་ཡིན། མུ་མཐུད་ནས་དེ་ལྟར་ཕྱིན་ན་རྩིག་མེད་དུ་འགྲོ་ཡི་རེད་མ་གཏོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་གནས་ཀྱི་མ་རེད། ངོས་ཀྱིས་ཐག་བཅད་ནས་བརྗོད་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད།

ཅེས་པ་འདི་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༨ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༧ ཉིན་སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ལ་དྭགས་ཞི་བའི་ཚལ་ཕོ་བྲང་ཐང་ཆེན་དུ་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་གྱི་སྟོན་འགྲོའི་གསུང་ཆོས་སྐབས་སུ་ཆོས་ཞུ་བ་མི་གྲངས་ ༡༦༠༠༠༠ བརྒལ་བར་བཀའ་སློབ་སྩལ་པ་ལས་ཟུར་འདོན་ཞུས།

ཕ་ཡུལ།

རྩོམ་སྒྲིག་འགན་འཛིན།	ཨཱ་ཙཱརྱ་ཀརྨ་སྨོན་ལམ།
རྩོམ་སྒྲིག་པ།	ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན།
རྩོམ་སྒྲིག་ལས་རོགས།	ངག་དབང་བསྟན་འཛིན།
རི་མོ་བ།	འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ།

ཕ་ཡུལ་ཤེས་བྱའི་བང་མཛོད་ཀྱི་ཡིག་འབྲེལ་ཚང་མ་གཤམ་གསལ་ཁ་བྱང་ཐོག་ཡོང་བ་ཞུ།

The Editor
PHAYUL Shejai Bangzod
DoE, Gangchen Kyishong, Dharamsala-176215 Distt. Kangra (H.P.) India
དེབ་སྦྲུའི་འདོན་ཐེངས་རྣམས་ www.sherig.org སྟེང་གཟིགས།
གློག་འཕྲིན།: phayulshezod@tibet.net/gmail.com

མངགས་ཉོའི་ཡིག་འབྲེལ་ཚང་མ་གཤམ་གསལ་ཁ་བྱང་ཐོག་ཤེས་རིག་པར་ཁང་ལ་གནང་རོགས།

Sherig Parkhang Trust
R-28 Ramesh Park
Laxmi Nagar
New Delhi 110092
ཁ་པར།: 011-22453672, 22455634
གློག་འཕྲིན།: shepardelhi@gmail.com

རི་མོའི་གླིང་ཁ།

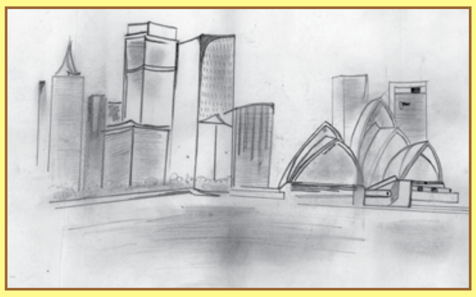

དྲི་ཞི་མ་འབྲུལ་བའི་གཏམ་དཔེ་གཅེས་བཏུས།

ཞག་གསུམ་ཟླ་མའི་ལྷུགས་མདུད། །
དེ་ནས་ཤིག་གི་ཤིག་ཚང་། །

ཞུ་མཁན་གྱིས་ཞུ་མ་ཤེས་ཀྱང་། །
གསན་མཁན་གྱིས་གསན་མཁྱེན་པ་དགོས།།

ཞིམ་པོ་བྱུང་ན་སྤྲོས་ནས་ཤི་ཡང་ཤི །
རང་དོན་འགྲིགས་ན་ཚ་ལུགས་ཉེས་ཀྱང་ཉེས། །

ཞག་གཅིག་སྡོད་པའི་གདེང་མེད་ཀྱང་། །
ལོ་བརྒྱ་སྡོད་པའི་གྲབས་གཡོས། །

གཞན་གྱི་བསླབ་བྱར་མ་ཉན་ན། །
དེ་ལས་འོན་པ་སུ་ཞིག་ཡོད། །

ཟ་སྟངས་སྟོད་སྟངས་གྱོན་སྟངས་གསུམ། །
དྲིན་ཅན་ཕ་མའི་བསླབ་བྱ་ཡིན། །

ཟ་མཁས་སྤྱོད་མཁས་བྱས་ན། །
ཨ་ཞིམ་ཨ་ཡག་རྒྱུན་མི་ཆད། །

ཟས་དན་གཅིག་གིས་ཁོག་པའི་སྟོད་སྨད་དཀྲུག །
མི་དན་གཅིག་གིས་ལུང་པའི་ཕུ་མདའ་དཀྲུག །

གཟར་པོའི་བྲག་ལ་མ་འཛེགས་ན། །
བདེ་མོའི་ཐང་ལ་སླེབས་མི་སྲིད། །

བཟང་ལན་ངན་གྱིས་འཇལ། །
ཟ་ལན་ཆུ་ཡིས་འཇལ། །

"སུ་མཐུད་རྒྱུ།

FIRST AID

༄༅།།ཐོག་མའི་བཅོས་ཀ

ཨཱ་ཙཱརྱ་ཀརྨ་སྨོན་ལམ་གྱིས་བསྒྱུར་བཟོ་བྱས།

ཐོག་མའི་བཅོས་ཀ་བྱེད་པོས་བེད་སྤྱོད་ཐུབ་པའི་དངོས་པོ།

ཛ་དཀྲིས་ཀྱི་རིགས། ཛ་རས། དབྱུང་ཐག འཇབ་རྩེ། འཛིན་ཁབ། སྐབས་འགར་དེ་ལས་གཞན་པའི་གང་ཡོད་བེད་སྤྱོད་གཏོང་ཤེས་པ་དགོས།

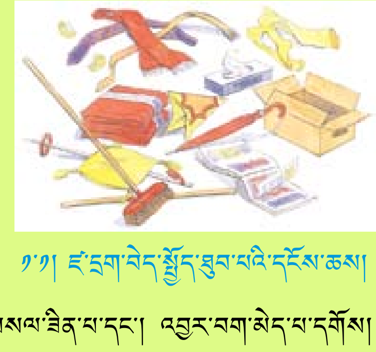

༡.༡། ཛ་དྲག་བེད་སྤྱོད་ཐུབ་པའི་དངོས་ཆས།

» ཛ་དཀྲིས་ཀྱིས་ཁྲག་འགོག་པ་དང་། ཛ་སྨན་ཛ་ཐོག་ཏུ་གནས་པ་ཡན་ལ་རོགས་སྐྱོར། ན་ཟུག་གཅོག་ཐབས། རུས་པ་ཆག་སྐྱོན་སོགས་མི་འགྲུལ་བ། ཆག་འཆིང་རྒྱག་པ་སོགས་གང་སར་བཀོལ་སྤྱོད་གཏོང་ཐུབ།

» ཛ་ཁར་ཐད་ཀར་སྦྱོར་རྒྱུའི་ཛ་རས་དང་ཤིང་བལ་སོགས་དུག་བསལ་ཟིན་པ་དང་། འབྱར་བག་མེད་པ་དགོས། ཛ་རས་ངོ་མ་མེད་པའི་ཛ་དྲག་གི་སྐབས་སུ་རས་གཙང་གྲུ་བཞི་ལྟ་བུ་ལས་བཟོ་ཆོག ཛ་རས་སྦྱར་ན་ཁྲག་འགོག་པ་དང་། ཛ་ཁ་སྦྱང་བ། སྐྲངས་སྲོས་མི་འབྱུང་བ། གཉེན་དུག་མི་ཞུགས་པ། ཟུག་གཅོག་པ་བཅས་ལ་ཕན་སྲིད།

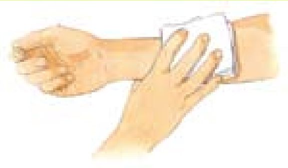

༡.༢། འབོལ་འཚང་བེད་སྤྱོད།

» ཛ་རས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཐད་ཀར་གནོན་དགོས་སར་འབོལ་འཚང་བེད་སྤྱོད་བྱེད་དགོས། ཐབས་གཞན་མེད་ན་ཛ་དཀྲིས་ལྟེབ་ཚིགས་བརྒྱབས་ཏེ་བཀོལ་ཆོག

"སུ་མཐུད་རྒྱུ།